

पारं निस्तारं ॥ प्रलपंतं प्रार्थयंतं रौद्रतरं दारुणतरं ॥ ३८ ॥ प्रत्यनुतप्यसे उक्तकरणाशक्त्या कथयिष्यसि लोकैरिति शेषः ॥ स्वार्थग्यंताद्धेतुमणोरूपं ॥ ३९ ॥ यदा बहवोमि  
लिताराजर्षयस्त्वया सहमद्विषयवरदानादिविषयगोष्ठौ करिष्यन्ति ॥ तत्र तत्प्रश्ने किंप्रतिवक्ष्यसि किमुत्तरयिष्यसि ॥ ४० ॥ न किमप्युत्तरं शक्यमित्याह ॥ यस्या इति ॥ प्र  
सादे शंबरमायानिवर्तनलक्षणानुग्रहे सति ॥ प्रयत्ने इति पाठे तथापनयनादिप्रयत्ने इत्यर्थः ॥ या मामभ्यपालयत् शीतोपचारादिनाररक्ष ॥ मयामिथ्याकृता प्रतिज्ञेति शेषः ॥ इ  
ति वक्ष्यसि किमिति सोपहासं वाक्यं ॥ ४१ ॥ नरेन्द्राणां स्ववंश्यानां किल्बिषमयशोरूपं मालिन्यं करिष्यसि ॥ तत्र हेतुर्यदित्यादि ॥ यद्वंशस्थ ईदृशः पापी तद्वंशः सर्वोपीदृश

पारं शोकार्णवस्याशु प्रलपंतं पुनः पुनः ॥ प्रत्युवाचाथ कैकेयी रौद्रा रौद्रतरं वचः ॥ ३८ ॥ यदिदत्वावरौ राजन् पुनः प्रत्यनुतप्यसे ॥ धार्मिक  
त्वं कथं वीरपृथिव्यां कथयिष्यसि ॥ ३९ ॥ यदा समेता बहवस्त्वयाराजर्षयः सह ॥ कथयिष्यन्ति धर्मज्ञतत्रा किंप्रतिवक्ष्यसि ॥ ४० ॥ य  
स्याः प्रयत्ने जीवामियाच मामभ्यपालयत् ॥ तस्याः कृता मयामिथ्या कैकेय्या इति वक्ष्यसि ॥ ४१ ॥ किल्बिषं त्वं नरेन्द्राणां करिष्यसि न  
राधिप ॥ योदत्वावरमद्यैव पुनरन्यानि भाषसे ॥ ४२ ॥ शैब्यः श्येनकपोतीये स्वमांसं पक्षिणे ददौ ॥ अलर्कश्चक्षुषीदत्वा जगाम गतिमु  
त्तमां ॥ ४३ ॥ सागरः समयं कृत्वा न वेला मतिवर्तते ॥ समयं मां नृत्तं कार्षीः पूर्ववत्तमनुस्मरन् ॥ ४४ ॥ सत्वं धर्मं परित्यज्य रामं राज्येभि  
षिच्य च ॥ सहकौसल्ययानित्यं रंतुमिच्छसि दुर्मते ॥ ४५ ॥ एवेति वदिष्यन्ति लोका इति भावः ॥ ४२ ॥ प्रतिज्ञाया अपालनस्या धर्मत्वं बोधयंती पूर्वे  
षां दुःकरप्रतिज्ञापालनं दर्शयति ॥ शैब्य इति ॥ अत्रेयं कथा ॥ इंद्राग्नीश्वरेण कपोतरूपौ शैब्यस्यौ दार्यजिज्ञासया भक्ष्यभक्षकभावापन्नौ शैब्यसमीपगतौ ॥ ततः कपो  
तो भयार्थी शैब्यां कं प्रविवेश तस्मै च सोऽभयं ददौ ॥ ततः श्येनेन मद्रक्ष्यं देवविहितं त्यजेत्युक्ते नाहंतं त्यजेयं अपितु तत्प्रतिनिधिभूतं स्वमांसमेव ददामीत्युक्त्वा सर्वस्वमांसं  
श्येनाय दत्तवानिति ॥ अलर्कश्च राजर्षिर्ब्राह्मणायां धाय वरं प्रतिश्रुत्य तेन राजचक्षुषा स्वचक्षुःसंधानरूपे वरे उक्ते स्वचक्षुषीदत्तवानिति ॥ ४३ ॥ सागरः समुद्रो वेलाऽन  
तिलंघनाय देवैः प्रार्थितस्तेभ्यस्तत्प्रतिश्रुत्य न वेला मतिवर्तते ॥ एवं पूर्वेषां शैब्यादीनां वत्तं स्मरन् ॥ समयं प्रतिज्ञामनृतां माकार्षीः ॥ ४४ ॥ ४५ ॥